

STANOVISKO

ODBORU CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA
Č. 12/2026

(PŮVODNĚ STANOVISKO CHJ Č. 2/2022)

DOTAZ

Může kontrolní orgán využívat a převzít výsledky řízení a kontroly jiného kontrolního orgánu? Pokud ano, musí tak učinit?

SEZNAM SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ A MATERIÁLŮ

INTERPRETOVANÝ PRÁVNÍ PŘEDPIS	zákon č. 231/2025 Sb., o řízení a kontrole veřejných financí (dále „zákon o řízení a kontrole veřejných financí“)
DALŠÍ PŘEDPISY A MATERIÁLY	- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“) - zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (dále „kontrolní řád“) - zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále „rozpočtová pravidla“) - zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále „daňový řád“) - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále „obecné nařízení“)

ODPOVĚĎ

Kontrolní orgán vykonávající kontrolu veřejné finanční podpory má povinnost využívat výsledky kontroly jiného kontrolního orgánu. V případě, že se od výsledků odchýlí, musí svůj postup odůvodnit. Tento přístup je součástí praktické aplikace principu jednotného auditu. Aplikace principu jednotného auditu může přispět ke snižování administrativního zatížení na straně kontrolujících i kontrolovaných osob a zefektivnění celého kontrolního systému. Využívání principu jednotného auditu v rámci výkonu kontrolní činnosti je dobrou praxí a projevem zásady dobré správy a zásady spolupráce správních orgánů. Posouzení rozsahu a způsobu využití výsledků kontroly od jiného kontrolního orgánu je v kompetenci odpovědného kontrolního orgánu.

ODŮVODNĚNÍ ODPOVĚDI

Princip jednotného auditu spočívá v koordinaci plánů, přiměřené harmonizaci metodických postupů a sdílení výsledků kontrolní činnosti tak, aby byly vytvořeny systémové předpoklady pro možnost spolehnout se na výsledky předchozích kontrol jiných kontrolních orgánů a převzít je v rámci následné kontrolní činnosti do svých závěrů.

Na úrovni vztahu Evropské komise a členských států je princip jednotného auditu zachycen v čl. 128 obecného nařízení, který stanoví, že Evropská komise spolupracuje s auditními orgány členských států za účelem koordinace jejich plánů a způsobů auditu a neprodleně si s těmito orgány sděluje výsledky auditů zaměřených na systémy řízení a kontroly.

Zákon o řízení a kontrole veřejných financí upravuje princip jednotného auditu jako zásadu spolupráce v ustanovení § 4, které stanoví, že orgány veřejné správy při řízení a kontrole veřejných financí vzájemně spolupracují a koordinují své činnosti s cílem předcházet jejich neodůvodněnému souběhu, sdílejí výsledky své činnosti a spoléhají se vzájemně na své závěry vždy, když je to možné.

Požadavek na aplikaci principu jednotného auditu vyplývá i z obecných zásad činnosti správních orgánů. Při výkonu kontroly veřejné finanční podpory se uplatňují základní zásady činnosti správních orgánů včetně zásady dobré správy a zásady spolupráce správních orgánů, které jsou upraveny v ustanovení § 8 správního řádu. Tyto zásady vyjadřují povinnost správních orgánů vzájemně spolupracovat ve věci, která se týká týchž účastníků nebo předmětu. Kladou přitom důraz na vnitřní zaměření dobré správy, tj. k postupům uvnitř veřejné správy, které potom přispívá i k dobré správě navenek. Správní orgány postupují efektivně, zjišťují vzájemně informace o svém postupu, předávají si je a společně koordinují své postupy.¹

¹ Veřejný ochránce práv: článek „Principy dobré správy“ ze dne 20. ledna 2017. Dostupný online na adrese: <https://www.ochrance.cz/dokument/principy-dobre-spravy/>.

Zásady dobré správy a spolupráce správních orgánů se promítají i do konkrétních ustanovení, které upravují výkon kontroly veřejné finanční podpory. Ustanovení § 38 zákona o řízení a kontrole veřejných financí stanoví povinnost poskytovatele veřejné finanční podpory, orgánu zapojeného do správy zahraničních prostředků, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a orgánů Finanční správy České republiky při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně využívat při kontrole veřejné finanční podpory výsledky kontrol jiných kontrolních orgánů. Pokud se od nich odchýlí, musí svůj postup odůvodnit. Toto ustanovení navazuje na zásadu spolupráce upravenou v ustanovení § 4 zákona o řízení a kontrole veřejných financí. Povinnost využívat výsledky kontrol zavazuje kontrolní orgán k tomu, aby se vypořádal s dostupnými závěry jiných kontrol, tj. aby posoudil jejich relevanci a v případě rozdílného závěru řádně odůvodnil vzniklý rozdíl v posouzení skutkové podstaty.

Předpokladem pro naplnění tohoto ustanovení je využívání oprávnění požádat o výsledky kontroly jiných kontrolních orgánů a posouzení relevantnosti a kvality sdílených výsledků kontrol ve vztahu k účelu prováděné kontroly na straně kontrolního orgánu, který kontrolu vykonává, a sdílení ucelené informace o výsledku kontroly, včetně účelu předchozí kontroly a vypořádání námitek ke kontrolním zjištěním na straně kontrolního orgánu, který kontrolu již v minulosti vykonal.

Ustanovení § 25 odst. 2 kontrolního řádu upravuje možnost kontrolních orgánů požádat o výsledky kontroly jiných kontrolních orgánů a zároveň povinnost jiných kontrolních orgánů výsledky kontrol sdělit. Kontrolní orgány sdílí informace o provedených kontrolách zejména ad hoc na základě žádostí podle ustanovení § 25 kontrolního řádu.

Povinnost využívat výsledky kontrol jiných kontrolních orgánů nezavazuje kontrolní orgán k tomu, aby dospěl ke stejným závěrům, tj. kontrolní orgán není vázán výsledky předchozích kontrol. Účel, rozsah a zaměření kontrol zpravidla nemusí být shodný. Nicméně pokud kontrolní orgán posuzuje stejný skutkový stav a dochází k jiným závěrům než předchozí kontrola, musí se řádně vypořádat se vzniklým rozporem a rozdíl řádně odůvodnit.

Dle ustanovení § 9 kontrolního řádu zjišťuje kontrolující u kontrolované osoby stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly a v závislosti na povaze kontroly dokládá kontrolní zjištění potřebnými podklady. Podklady pro doložení kontrolního zjištění přitom nemusí vzniknout pouze z vlastní činnosti kontrolního orgánu a není vyloučeno převzetí podkladů od jiného kontrolního orgánu. To potvrzuje také již zmíněné ustanovení § 25 kontrolního řádu, které přímo umožňuje kontrolnímu orgánu požádat jiný kontrolní orgán o poskytnutí údajů, informací nebo jiných kontrolních podkladů potřebných k provedení kontroly. Dále dle ustanovení § 27 kontrolní orgán zpracovává plán kontrol a koordinuje obsah plánu kontrol s ostatními kontrolními orgány.

V případě dotačního vztahu lze doplnit, že dle ustanovení § 14e rozpočtových pravidel má poskytovatel dotace možnost nevyplatit dotaci nebo její část v případě, že se důvodně domnívá, že se příjemce dopustil pochybení stanoveného právním předpisem nebo nedodržel účel dotace nebo podmínky, za kterých byla dotace poskytnuta. Dále dle ustanovení § 14f téhož zákona má poskytovatel dotace povinnost vyzvat příjemce dotace k provedení opatření k nápravě nebo vrácení dotace nebo její části v případě, že se na základě kontrolního zjištění nebo zjištění z provedeného auditu důvodně domnívá, že ze strany příjemce dotace došlo k pochybení. V obou výše uvedených případech zákon umožňuje, aby poskytovatel dotace realizoval opatření nejen na základě vlastních zjištění, ale také na základě zjištění jiných kontrolních orgánů nebo Auditního orgánu.

Uvedené podmínky pro praktickou aplikaci principu jednotného auditu nicméně nezakládají automaticky povinnost kontrolního orgánu přebírat výsledky jiného kontrolního orgánu bez dalšího. Odpovědnost za výsledek kontroly nese vždy daný kontrolní orgán. V rámci této odpovědnosti je proto na jeho rozhodnutí, zda a do jaké míry využije výsledky kontroly nebo informace a podklady od jiného kontrolního orgánu. V případě dotací je dále poskytovatel (případně řídicí orgán) vázán také odpovědností za ověřování splnění účelu dotace, souladu s podmínkami, které sám stanovil a zajištění ochrany poskytnutých veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů ze strany příjemce dotace. S touto odpovědností je nedílně spojena pravomoc provést veřejnosprávní kontrolu.

Aplikace principu jednotného auditu je projevem zásad dobré správy, spolupráce správních orgánů a dobrou praxí, která může přispět ke snižování administrativního zatížení na straně kontrolujících i kontrolovaných osob a zefektivnění celého kontrolního systému.

Aplikace principu jednotného auditu v praxi by měla zahrnovat:

- sdílení informací o plánované kontrolní činnosti mezi kontrolními orgány podle ustanovení § 37 zákona o řízení a kontrole veřejných financí;
- vyžádání si údajů, informací a kontrolních podkladů (včetně výsledků kontroly veřejné finanční podpory) relevantních k předmětu plánované kontroly od jiných kontrolních orgánů, které již kontrolu s obdobným předmětem provedly nebo případné automatické sdílení výsledků kontrol;
- ověření a posouzení rozsahu již provedené kontroly a použitých kontrolních metod a postupů jiného kontrolního orgánu;
- převzetí relevantních výsledků předchozí kontroly;
- řádné odůvodnění v případě nepřevzetí výsledků předchozí kontroly.

Předpokladem pro převzetí výsledku kontroly jiného kontrolního orgánu je funkční systém řízení kvality kontrolních výstupů uvnitř jednotlivých kontrolních orgánů a přiměřená míra harmonizace metodických postupů kontrolních orgánů navzájem. Posouzení rozsahu a způsobu využití výsledků kontroly jiného kontrolního orgánu je vždy v kompetenci odpovědného kontrolního orgánu.

Orgány Finanční správy České republiky využívají výsledky jiných kontrolních orgánů v rámci správy odvodu za porušení rozpočtové kázně, tj. provádění daňové kontroly a vedení daňového řízení podle daňového řádu. Možnost orgánů finanční správy využívat podklady jiných kontrolních orgánů jako důkazní prostředky vyplývá z ustanovení § 93 daňového řádu. Výsledky jiných kontrolních orgánů slouží jako podklad nebo důkazní prostředek.